

Debrecen 1901
247 01

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre:	16 kor. — fill.
Egy évre:	5 —	Fél évre:	8 —
Fél évre:	2 —	Negyed évre:	4 —
Negyed évre:	1 —	Egy órára:	1 —
Egy órára:	—	Egyes szám ára:	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL TÁRA.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Üdvözlő levelek

a debreczeni függetlenségi kör ünnepére.

A debreczeni függetlenségi kör vasárnapi jubiláris és disz zászlóavatási ünnepe kiemelkedik a hasonló ünnepek szürke, köznapi mivoltából. A debreczeni független polgárság ezen gyönyörű ünnepében résztvett, osztózt és örvendetes tudomást vett arról a független magyarság érdemes része. A legjobban bevilágítják ezt az érdeklődést amaz üdvözlő levelek, melyekben pártunk vezére, az országos pártkör és vezérémberei, továbbá szeretve tisztelt függetlenségi képviselőnk, a Rákóczi kor tudósa, Dr. Thaly Kálmán tolmácsolták szeretetüket, lelki részvétüket függetlenségi körünk fényes ünnepén. Oly becses, értékes üdvözlő levelek ezek, méltók, hogy az ünnepély leírása előtt ezen vezető helyen adjuk e három levelet, a legbecsesebb és drága borostyán leveleket körünk remek diszszáslájára. Az első levél Kossuth Ferencznek, országos pártunk vezérének levele, mely után az országos pártkör és harmadik helyen öreg kurucz követünk levelét adjuk.

(A Kossuth Ferencz levele.)

Igen tisztelt elnök ur!

A debreczeni függetlenségi kör szép ünnepélyének lelkéből örülök, s tagjait szívélyesen üdvözlöm.

Kérem elnök urat, sziveskedjék ezt tolmácsolni, egyuttal kifejezést adni a feletti sajnálkozásomnak, hogy engem meg-tisztelő meghívásukat óriási elfoglaltsá-gomra való tekintettel nem fogadhatom el.

Lélekben én is ünnepelni fogok az ün-neplökkel, s kérni fogom a jó Istent, áldja meg önöket mind a két kezével azért, hogy édes hazánk függetlencége és önállóságáért, nemzetünk jobblétéért oly ernyedetlen szorgalommal munkálkodnak.

Igaz hívük:

Kossuth F.

(A függetlenségi pártkör levele.)

A függetlenségi és 48 as Körnek

Debreczen.

Szívünkben üdvözlöljük a debreczeni függetlenségi és 48 as kört negyedszázados fennállása alkalmából!

Országos pártkörünk szintén e napon tartott házi ünnepélye miatt csak lélekben ünnepelhetünk együtt debreczeni elv-

társainkkal s a távolból küldjük hazafias lelkünk áldásait!

Éljen és viruljon a negyedszázadon át oly szép hivatást teljesítő kör továbbra is, mint a honfui erények, a magyar hazaszeretet, a demokratikus függetlenségi eszmék virágainak melegágya! s álljon mint rendíthetetlen sziklavára Debreczen sz. kir. város függetlenségi és 48-as polgársága soha meg nem ingatható meggyő-ződésének, jellemszilárdságának!

Éljen B. Nagy János, a derék körel-nök, s éljenek a kör összes tagjai!

Budapesten 1901 évi nov. hó 16-án.

Kossuth Ferencz, Dr. Thaly Kálmán, Papp Elek, Leszkay Gyula, Kovács Gyula, Benedek János, Pap Zoltán, Hegedüs Károly, Barabás Béla, Dr. Tóth János, Dr. Bakonyi Samu, Györy Elek, Illyés Bálint, Rákosi Viktor, Dr. Farkas Béla, Benes László, Dr. Lengyel Zoltán, Dr. Vertán Emil, Kuby Béla, Lukáts Gyula, Dr. dr. Nesi Pál, Dr. Eötvös Bálint, Balogh László, Dr. Endrey Gyula, Szathmáry Mór.

(Thaly Kálmán levele.)

Tisztelt Körelnök Ur!

Kedves öreg kurucz bajtárs!

Az ottani függetlenségi kör f. hó 17-kére kitűzött 25 éves emlékünnepe, a

Hajdan és most.

Irtá (és a debreczeni függetlenségi kör 25 éves jubiláris ünnepélyén elszavalta) **Király Péter dr.**

Mikor miénk volt még az ország.
Mig szolgaságba nem süllyedt —
A föld szennye, a ripők osztrák
Nem dulta fel tüzhelyünket . . .
Hazánk hű király vezérelte
„Függetlenség ikör“ vala . . .
A ki a magyart nem tisztelte
Ezekkel gyült meg a baja.

A leggyalázatosabb jármot
Nem ismerted még nemzetem,
Lelked ha jóra szépre vágyott :
Nem gyilkolt meg és nemtelen
Nem működött a bécsi hóhér
Hogy rabbá tegye a hazát, —
Szabadon áldoztunk a jókér! —
Kik a népet oltalmazák!

Magyar parancsolt a magyarnak
Övé volt ország, hatalom, —
A kik a hazáért meghaltak
Magsíráthattuk szabadon . . .
— Ma ugy kell — hitvány talpnyalással —
Engedélyt koldulni ahhoz :
Hogy felzokoghasson a gyászdal
Sirhalmodnál : Kossuth Lajos . . .!

Előbb csak vendég volt az osztrák
Kölcson kért tőlünk kenyeret.
Aztán mindennap eljött hozzánk
S ellopta a mit lehetett —
Habár ajtónk megnyílt előtte
Ő később ajtót nem nyitá,
Hanem éjjel házunk betörte
Es rabolt mint a — bandita.

Megfertőzte az osztrák csorda
Az igaz magyar öserényt ;
Amely száműzni parancsolta
Az elvetemült jövevényt
Hymuszodat míg elrebegettük
Honszerelmünk imádatát :
Nem ólálkodhattott felettünk
Törpe lelkek sötét hada.

— Oh jajj, de sorsunk rosza fordult
Es balszerenese üldözött,
Nemes lelkünk eltörpült korcsult,
Sok csapás, csalódás között —
Templomunkból száműzni kellett
A „Szabadság“ imádatát —
Bűn volt minden sóhaj, lehellet,
Mellyel szerettük a hazát.

Kövés az áldás, sok ez átok
Te rajtad magyar nemzetem —
Azért van ez, mert az osztrákot
Tiszteled mint az esztelen,
Engeded, hogy husodat tépje

Pedig te vagy hatalmasabb :
Csak föl kell emeled ütésre
Gigáz kezeden a vasat.

Hova süllyedt, hova törpült el
Az ezer esztendő magyar . . .
Tettekre gyújtó csatakürttel
Riadni nem tud, nem akar.
Bár a halálra még nem ért meg,
A szolgaságot tiszteli,
Lelkét szívét kétségbe'ésnek
Emészti undok férgei.

„Függetlenségi kör“ — ez a név
Milyen szent és fölemelő !
Magyar szivből hazafias hév
Villámként innen tör elő —
E kör zászlója : a „becsület“
Ki ezt megvoti : becsutlen !
Egy oltárkép ez, egy feszület,
Egy fényes csillag az egon!

A „Függetlenség“ Istenéhez
Oly kevés imát rebegettük . . .
Alávaló, ki másként érez
Es nem imádkozik velünk —
. . . „Hatalmas Isten ! esdve kérünk,
— Buzgó honfiak esdenek :
„Oh add vissza függetlenségünk
S tedd boldoggá e — nemzetet !“

szíves meghívás szerint örömmel sietnék hasonló elvű és érzelmű képviselőtársaimmal együtt személyesen megjelenni, — azonban szeretve tisztelt országos párt elnökünk s vezérünk Kossuth Ferencnek 60 éves születésnapja éppen akkorra esvén — pártunk e magasztos ünnepéről lehetetlen innét eltávoznunk, legkivált ennekem, mint az országos függetlenségi párt első alelnökének. — Nagyon sajnós, hogy ez a két szép ünnepély épen egyszerre esett és így minket a kettélé való megjelenésben gátol. Legyen szíves ezen elbáráltatlan akadálytalanul a t. Elvtársak előtt — kerem — engemet és képviselőtársaimat kimenteni, legmegalapozottabban üdvözletünket tolmácsolva nekik.

A legszívesebb baráti és elvtársi tisztelettel s szeretettel maradván a T. Körelnök urnak

őreg kurucz társa és
készséges szolgálja
Thaly Kalman.

Ezen becses üdvözlő levelek után pedig alábbiakban adjuk tudósításainkat az ünnepély lefolyásáról.

(A Függetlenségi Kör diszgyűlése.)

Tegnap volt 25 éve, hogy Debreczen független érzelmű polgárai a beállott politikai változás hatása alatt — B. Nagy János indítványára a „Függetlenségi Kör“-t megalakították. Ez negyedszázados évfordulóját méltó módon ülte meg a Kör. Diszgyűlést tartott s felavatta ennek keretében diszszászloját is.

Ünnep volt e nap, a polgárság ünnepe, melyben részt vett Debreczen város minden osztálya.

A „Korona“ díszterme zsúfolásig megtelt közönséggel, melynek sorában a díszes hölgy koszoruan kívül ott láttuk Debreczen szab. kir. város képviselőitben Komlóssy Arthur főjegyzőt, Bészler Károly, Veszey Imre tanácsnokokat, Varga Károly és Szabó Kálmán jegyzőt, Abraham László t. főügyész, Csóka Samuel polgármesteri titkár. Ott voltak a Kör tagjai csaknem teljes számmal, Kovács József a függetlenségi párt elnöke, nt. Kiss Albert s K. Tóth Kalman lelkészek, Somogyi Pal, Dr. Nagy Zsigmond, Buday Gyula, Dr. Kardos Samu, Dr. Sz. Szabó József, az „István gözműmi munkások önképző egylete“nek, a nánási és bősziroményi függetlenségi párt küldöttei stb.

Az ünnepély egyszerű, keresetlen, minden külső fényt, pompát kerülő volt, de mindamellet magasztos és megkapó.

A „Hymnus“ éneklésével kezdődött, melyet a közönség állva énekelt.

B. Nagy János elnök röviden vázolta jelen közgyűlés kettős célját, üdvözölte a megjelent vendégeket, a gyűlést megnyitotta s felkérte Dr. Kocsár Gábor titkár a kör köszönetének felolvasására.

Kocsár Gábor minden egyes mozzanatra kiterjeszkedve adta elő a kör 25 éves történetét, mely eseményekben feljegyzésre méltó dolgokban bővölködik. Az a 25 év, mely a kör háta mögött áll, nem tűnt el nyomtalanul, mely nyomokat hagyott az ugy a közművelődés, mint a hazaszeretet terén. Míg egyfelől a hírlapok, a könyvtár s a napi érintkezés által a közművelődést terjesztette, másfelől minden egyes alkalmat megragadott, hogy a hazafiúi erényeket s a hazaszeretetet fejlessze, erősítse.

Zajtalan volt a munka, de áldásos, eredményes. A kicsiny magból terebélyesfa lett, mely árnyékába fogadja ma már Debreczen polgárságát sőt érezteti jótékonyosságát minden újabb emberbaráti, közművelődési egyesületekkel is.

Hogy a kör odafejlődött, hol ma áll, az derék elnökének, B. Nagy Jánosnak érdeme, ki megalakulásától kezdve a mai napig fiatalos erővel, munkakedvvel, soha nem szűnő ügybuzgósággal lelkesedéssel vezeti az ügyeket.

Majd dr. Király Péter szavalta el nagy hatás mellett hazafias érzéstől duzzadó alkalmi költeményét, mire a „Munkás Dal-egylet“ énekelt.

Aztán nt, Kiss Albert lelkész lépett az emelvényre s gyönyörű ima és beszéd kíséretében avatta fel az új zászlót.

A debreczeni függ. körnek — úgy mond — a férfiúi erő lelkesedé-ével lett tagjává s most hanyatló erővel itt áll, hogy teljesítse a kör tagjainak azt az óhaját, hogy diszszászloját felavassa. 25 éven át folytatta elveinkért a küzdelmet, e küzdelemben hanyatlott ugyan ereje, de nem az a meggyőződése, melyet a halbatatlan emlékü Kossuth Lajos szavaival így fejez ki: „Magyarország függetlenségi elvéért mindent, de az elvet semmiért.“ Üdvözlő a megjeleneket. Hajtsátok meg a zászlót isten előtt, s jertek inádkozzunk s elmondá megható, gyönyörű imáját. Majd így folytatá: És most bontsátok ki a zászlót, lobogtassátok magasan, lobogtassátok e város és polgárai előtt, hogyha küzdeni akarnak, sorakozzanak e zászló alá. Örizzetek meg e zászló tisztaságát, lobogtassátok igaz meggyőződés-sel, úgy hogy a hol lobogni fog, tisztelet, elismerés és győzelem kísérje.

A lelkes éjenzéssel fogadott beszéd után ismét a Munkás dal-egylet énekelt. Majd Tassi Miklós jegyző olvasta fel az „Orsz. függ. kör“ s a bősziroményi függ. párt üdvözlő iratát.

B. Nagy J. zárbeszéde után a Szózat hangjai mellett oszlott el a közönség.

(A társasvacsora és táncmulatság.)

A függetlenségi kör 25 éves jubileumának delben megszakt ünnepségét este 6 órakor folytatták a „Korona“ termében. Társasvacsorára gyűltek ott egybe a függetlenségi polgárok. A nagyterem, a melléktérme s a folyosók mindenütt megvoltak telve. Lelkes hangulat uralkodott mindenfelé egész este s természetesen lelkes felköszöntőkben sem volt hiány.

A társas vacsorán felköszöntőket mondtak B. Nagy János elnök, V. Nagy Gusztáv, Zong János, Kertész János, Brassai Károly tanár H. Mánásról, Dr. Varga Lajos, Dr. Király Péter, dr. Kardos Samu s még számosan.

Ugy kilencz óra felé megkezdtek az asztalbontást, hogy a már türelmetlenül várakozó hölgyeknek helyet adjanak a tánczra. Nem hiába voltak olyan türelmetlenek, mert alig hogy széthordták az asztalokat, kiürült a terem s Kiss Béla zenekara rázendített a csárdásra, pillanat alatt száz, meg száz párt lehetett látni, a mint tüzesen, jókedvvel járta a csárdást, hangulat, öröm uralkodott egész este s az arczokról le lehetett olvasni a boldogságot. A kitűnő, igazi magyaros mulatság csak a reggeli órákban ért véget. Itt adjuk a díszes hölgykoszoru névsorát, kik a táncmulatságon jelen voltak. Ime:

Asszonyok:

Béresi Mihályné, Kiss Andrásné, Bence Mihályné, Trencsényi Jánosné, Nagy Jánosné, Csarnai Sándorné, Incze Mihályné, Bör Józsefné, Molnár Ferenczné, László Jánosné, Harangi Istvánné, Kiss Gáborné, Oláh Jánosné, Kovács Lajosné, Kis Mihályné, Bagosi Józsefné, Molnár Sándorné, Daku Mihályné, Vig Istvánné, Kovács Józsefné, Teremi Gáborné, Diák Józsefné, Piros J.-né, Gál Imréné, Kovács Lajosné, Pető Lajosné, Kovács Ferenczné, Kovács Józsefné, Hadházy Bálintné, Tóth Gergelyné, Kovács Istvánné, Nagy Lajosné, Alföldi Gáborné, Kovács Mihályné, Boldog Lajosné, Bősziroményi Kálmánné, Oláh Istvánné, Zöld Mihályné, Nemet Gáborné, Mészáros Imréné, Kiss Andrásné, B. Nagy Jánosné, Kertész Lajosné, Kertész Istvánné, Kertész Lászlóné, Kertész Imréné, Kertész Mihályné, Ökrös Mihályné, öz. Szücs Antalné, Pásztor Sándorné, Mikó Józsefné, Kádár Imréné, Kukai Istvánné, Hatházi Bálintné, Ari Károlyné, Szabó Józsefné, Orosz Gáspárné, Hajnal Ferenczné, Lós Jánosné, Balogh Mihályné, Csobán Istvánné, Birinyi Gáborné, Kis Jánosné, öz. Szabó Sándorné, öz. Fazekas Istvánné, Czebe Lajosné, Nagy Józsefné, öz. Szücs Gáborné, Szendrei Ferenczné, Andirkó Mihályné, Erdei Istvánné, Erdős Sándorné, Balogh Mihályné, Madarász Lászlóné, Zöld Józsefné, Madarász Ferenczné, Kéki Imréné, Kecskés Istvánné, Szabó Danielné, Nagy Sándorné, Grama Istvánné, Bécsi Sándorné.

Lányok:

Pásztor Mariska, Harsányi Erzsike, Ari Róza, Kovács Juliska, Orosz Agnes, Lós Mariska, Balog Sárka, Csobán Juliska, Birinyi Esztike, Kis Juliska, Szabó Zsuzsika, Nagy Mariska, Palánki Eszter, Nagy Mariska, Szücs Esztike, Szendrei Juliska és Zsuzsika, Andirkó Mariska Erzsike, Bányai Esztike, Lengyel Erzsike, Balog Erzsike, Zöld Mariska, Kéki Esztike, Kecskés Esztike és Erzsike, Nagy Zsuzsika, Graúicz Ilonka, Juliska, Pöcsi Róza, Béresi Vilma, Kovács Margitka, Trencsényi Erzsike, Nagy Juliska, Csonka Ida, Csarnai Esztike, Imre Erzsike, Bör Juliska, Molnár Sárka, László Erzsike, Harsányi Juliska, Kis Juliska, Oláh Sárka, Kovács Juliskát, Kiss Mariska, Bagosi Juliska, Daku Esztike, Vig Esztike, Kovács Erzsike, Teremi nővérek, Deak Juliska, Piros Róza, Pető Róza, Kovács nővérek, Kovács Juliska, Nagy Juliska, Oláh Zsófia, Molnár Mariska, Szabó Juliska, Szücs Roza, Prunyi Esztike.

(Üdvözlő levelek, táviratok.)

Lapunk élén közöljük azon üdvözlő leveleket, melyeket az országos függetlenségi párt, Kossuth Ferenc és Thaly Kálmán küldöttek a függetlenségi körnek 25 éves ünnepéje alkalmából.

Ezeket kívül még többen üdvözölték a jábilás kört. Bakonyi Samu dr. Benedek János dr. orsz. képviselők; a h.-bősziroményi függetlenségi párt és h.-dorogi függetlenségi párt küldtek szívélyes üdvözlöteket.

A debreczeni függetlenségi kör története.

(25 éves mult.)

Lapunk olvasóit bizonyára érdekelné fogja a virágzó nagy debreczeni függetlenségi kör története, a küzdelmekben és sikerekben gazdag mult, melyet a kör vasárnapi zászlóavató ünnepén a kör és pártunk

régi derék tagja dr. Kocsár Gábor titkár ösmertetett. A tanulságos visszpillantást itt közöljük:

Mélyen tisztelt diszközgyűlés és tisztelt vendégeink!

Függetlenségi körünk történetének megírásával én bizatván meg, hogy azt hűen adjam elő a kör alakulásával kell kezdenem.

Köztudomás szerint, bármely testület, tüzzön az maga elé akárminő nemes célnak elérését, hogy működését megkezdhesse, életjelt adjon magáról, annak a kormány által megerősített és helyben hagyott alapszabályival kell birnia.

A mi körünk, mint közművelődési testület, 25 éves fennállása alatt és pedig annak első évében, vagyis 1867 évben és majd 1895 évben, a mikor a kor kívánalmának megfelelőleg lett átalakítva alapszabályaink és így két évben nyerte ki alapszabályaink hormányhatósági megerősítését.

Régi és új alapszabályaink szerint körünknek rendes közgyűlést évenként kellett és kell megtartania.

Kik közgyűléseinken résztvettek, — mivel ekeken keresztül én voltam azon szerencsés helyzetben, hogy a jelentéseket a közgyűlés elé terjesztettem, — méltóztatnak visszaemlékezni, hogy nem szoritkoztam egyedül azon jelenségek elsorolására, melyek körünk beleletében felmerültek, hanem kiterjeszkedtem azon társadalmi, politikai és történelmi eseményekre is, melyek társadalmi és politikai életünkre befolyást gyakoroltak, vagy történelmi szempontból a többiek felett magasan kiemelkedtek; azon czél lebegvén szemem előtt, hogy ezáltal is, körünk középosztályu polgársaiban, — kiket sorainkban tisztelhetünk — a kor igényelte művelődést és hasznos ismeretet öregbitendem s gyarapítandom.

Tisztelt Diszközgyűlés!

A kör cselekvési terén eddig követett intenczióim ösztönöznek ez alkalommal is engem arra, hogy a midőn körünk történelmet előadom, azt egy — nemcsak Debreczen város politikai és társadalmi életére, de az egész országra mélyen kihatott politikai esemény rövid vázolásával kezdjem meg; tennem kell ezt annyival is inkább, mivel körünk történelmének papírra vetése a nélkül kelet hiányban szenvedne.

Mindnyájan nagyon jól tudjuk, hogy a debreczeni Függetlenségi-kör, habár annak czime politikai vonatkozással is bír, azért az tulajdonképen nem politikai pártkör, hanem Debreczen város minden, de legfőbbképen központi polgárainak művelődését, hasznos társalgással, hírlapok és könyvek olvasásával elősegítő és így az az általános művelődést előmozdító egyesületet jelent; hogy mégis a kör czimében, ezen politikai vonatkozású szó „függetlenségi“ is bennfoglaltatik, ez a körnek történelmi jelentőségét adja meg.

Ismeretes tény, hogy alkotmányos életünk megújulásának kezdetén, Debreczen város polgárai politikai hitben egy testet képeztek: pártviszály, egyenlenség nem dult közöttünk. Városunk összes lakosságát rang és rendkülömbőség nélkül nem vezette más, mint a legtisztább, legönzettelenebb hazafiság s az a meggyőződés, hogy édes magyar hazánknak csak úgy lehet jövője, ha az teljesen szabad s független lesz. „és mivel a hazafias testvéri szeretet tüze mindnyájunk szívét egyformán és egy irányban melegítette, lelkesedésünk hő vágya, édes magyar hazánk teljes függetlensége mellett, a

szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos eszméjének kivívásában nyilvánult.

Ezen politikai együttérzés azonban csak 1875. évi február hó 3-ik napjáig állott fenn, mivel addig Debreczen város polgárainak — politikai érzése összefort, kiből azelőtt rendíthetetlenül biztunk s annyira bálványoztuk az a Tisza Kálmán, hazánk függetlenségét biztosító sarkalatos törvényeink visszaszerzésének eszméjéről lemondott és az 1867. év óta, reánk lidercként lehezedő XII. törvényezikk bajnokává avatta magát, — ezzel aztan meg is lazította városunk polgárainak addigi egységes politikai meggyőződését, ugyanannyira, hogy az 1875. február 3-iki események után nemsokára bekövetkezett országos képviselőválasztások alkalmával, Debreczen város polgárai, mint két politikai párt állott egymással szemben.

A történelem tanit meg bennünket a pártviszályok határt nem ismerő féktelenségére és annak erkölcsileg s társadalmilag messzire kiható káros következményeire. — Hogy a politikai kedély és azon lehangolt-ság, mely az 1874-i választás lezajlása után hónapokon át uralkodott városunkban, — maga után mély nyomokat ne hagyjon hátra, B. Nagy János, városunknak ezen, erkölcsi és polgári erényekben gazdag, — és hála a gondviselésnek, — még ma is élő alakja, — állott elő, egy szűkebb körű értekezleten azon eszmével, hogy városunknak polgárait, — kik politikailag még át nem alakultak, — e y zászló alá — összehozhassa, erősen hangsúlyozván egy olvasó körnek alapítását s annak szükségességét. Az olvasó kör elibe a „függetlenségi“ jelszó illesztését, hogy így meg legyen örökítve, miszerint az olvasó kör alakulását, az 1875. évben bekövetkezett gyászos politikai események érelték meg.

Az ő ismeretes gyujtószaivai, hatékony befolyást gyakorolva, a különben is fogékony lelkekre, az értekezleten megjelentek nemszerint Kertész István, Kertész Mihály, Kertész János, Fésüs János, Gálócsi Gusztáv, Keszei József, Keszei János, Szalai József, Széles Sándor, Szöke István, Tiszai Dániel, Jenei József és Veres László, azonnal közös egyetértéssel elhatározták, miszerint a függetlenségi kör megalakítása czéljából városunkban megindítják a mozgalmat. És miután — elükön B. Nagy János — látták azt, hogy az elhíntett mag jó talajra talál, egy nagyobb szabásu értekezlet tartottak, melyen Gálócsi Gusztáv ideiglenesen megválasztott elnök elnöklöte és Grünvald József ideiglenes jegyzősége alatt, elhatározták a kör alapszabályának elkészítését s annak a minisztériumhoz leendő felterjesztését.

Az alapszabály, a nagyobb szabásu értekezlet megtartása után nemsokára el is készült és felterjesztetett a minisztériumhoz, azonban a „függetlenségi jelző“, a magas kormány szemében nagy szátka lévén, háromziban küldte vissza azt módosítás végett de körünk alapítói, mindannyiszor, — anélkül, hogy azt legkisebb részben is megváltoztatták volna, visszaküldték. A Belügyminiszter Tisza, látva azt, hogy a rendíthetetlen férfiakat hiába ingerli, szilárdak azok mint észak sarkcsillagai, meghajolt alapítóiink előtt és 1876 szeptember 28-án 44745 sz. alatt miniszteri megerősítéssel ellátva, leküldte alapszabályainkat.

Nagy volt az öröm, nagy volt a lelkesedés országszerte.

Az alapszabály megerősítése után 1876 november 14-én, mikor a kör első alakuló közgyűlését megtartotta, városunk polgárai igen nagy számban jelentek meg, az alakuló közgyűlés ideiglenes elnökül Gálócsi Gusztáv, ideiglenes jegyzőjül pedig Grünvald Józsefet választotta meg. Gálócsi Gusztáv

meleg szavakban ecsetelte a kör meg alakulásának politikai és közművelődési szükségességét. Eljen kiáltással felelt rá a megjelent polgárság, mire az ideiglenes elnök a Függetlenségi kört 1876. nov. 15-én megalakultnak jelentette ki s felhívta a közgyűlést az elnökség és a választmány megalakítására, mely nyomban megtörténvén, elnökké Patay István Debreczen város volt országos képviselője, első alelnökké B. Nagy János, második elnökké Boros László, jegyzökké Kovács Gusztáv, Schaidl Márton s Nagy Bálint és pénztárossá Veres László választott meg. Választmányi tagok pedig Fésüs János, Keszei József, Szalai József, Kertész István, Jenei József, Széles Sándor, Szöke István, Beke Mihály, Banki István, Dáné István, O. Végh János, Gálócsi Gusztáv, Szücs Antal, Vértesi Lajos, Magyar Gábor, Bisutka István, Kálmán Benő, László Alajos, Nagy János, Rác György, Mészáros János, Mester István, M. Szabó József, Tóth B., Zöld János, Cáradi F., Róma János, Varkoly József, Szabó József és Keszei János lettek.

Elnök Patay István összetartásra és a kör felviragoztatására buzditván polgártársait, tisztársait és a választmány tagjait üdvözölve azon indítványal állott elő, hogy első és alakuló közgyűlésünkben Kossuth Lajost, Ferencz és Lajos fiaival, Simonyi Ernőt, Helfi Ignácot, Irányi Dánielt, Mocsári Lajost a kör tiszteletbeli tagjaiul válasszuk meg, mi nagy éljenzés közt egyhangulag meg is történt.

Elnök azzal kezdte meg hazafias működését, hogy mindjárt az alakuló közgyűlésben a legnagyobb magyarnak, Kossuth Lajosnak arcképét a körnek ajándékozta, mit B. Nagy J. érzelmeiben gazdag beszédben köszönt meg.

Ezzel befejeztem a kör keletkezésének és megalakulásának történetét, láthatjuk az eddig előadottakból hogy annak életre keltése közül Patay István és B. Nagy J. fejtettek ki tevékeny és odaadó munkásságot. Az ő nevek örökre fenmarad a kör eme történet lapjain, mert rájuk illik a költőnek eme mondása:

Nem vész az el, ki milliókra költi
Dus élte kincsét, ámbár napja mul,
Hanem lerázza benne mindazt, a mi földi
Egy élető eszmévé finomul.

(Folyt. köv.)

Délutáni levél.

(Az öreg Bocskay huszár kérvényéről.)

Egy nánási öreg református hajdut, bizonyos nevezetű öreg Hadas Mihály, 48—49-es Bocskai huszár nánási hajdu atyánkfíát különbeni végrehajtás terhe mellett hívták fel, hogy a mult évről fennmaradt 10 korona 86 fillér és az ez évi négy korona egyházi adó tartozását fizesse be. Az öreg hajdu atyafi terheinek elengedését alább közölt öszinte, egyszerű, megható szavakban kérte.

Kérvény.

Mely szerint h.-nánási Lakos Hadas Mihály, az 1898-ban Szeptember hónap 20-ik napján a Feleségem elhalt, én árván maradtam, nekem egy leányom van Vitányi Imréné, hát én átadtam

magamat nékik, nem akartam hogy megfoszam attól a kis Lakó házamtól, hogy valami asszonyt magamho vegyek, hát bizony sanyaru életem van velek, de csak bele nyugszom, mert heted magunkra erős nékik a kenyeret keresni, mert ezere három iskolás gyereket járatni nagyon sok egy napszám embernek, hát én szegény Hadas Mihály elértem: gyengélkedő vagyok, 75 esztendő már engem lejárt, az 1848 és 49-ik esztendőbe is oda szenvedtem ezért a magyar hazáért abba a sanyaru életbe és ezek az mostani tisztviselők nem nézik azt semmire, hogy itt ebbe a hazába uralkodnak, a kibe éjjel-nappal fegyverbe szenvedtem, mert bizony én legelőbb a Botskay második századba, az első czukba voltam 49 be mikor Vindisgreis elfoglalta Pestvárost, a Budavárat, Maglód alatt voltunk Lógerbe, négyszer voltunk atakba vassas németekkel, hát mán engem hiába adóztatnak, mert nekem nincsen még a ruházatom sem, elég sokat adóztattak a rendellen adóval, mert már én ojan vagyok, mint a mej fába az fireg bele kap, senyved, arról is hijába rázák a gyümölcsöt, arról sem hul, bizony én ugy eszem, ha adnak. Hát engem ne zavarjanak, elég mán nekem az a magam baja is.

Az öreg Bocskay huszárnak, a „Bánk,-bán keserü öreg Tiborecz alakjának, a remény nélkül szenvedő magyar köznépek szomorú helyzetét ecseteli ez a reszkető kézzel írott, egyszerű, őszinte felfogásu, megindító paraszti levél.

Ők mindnyájan szenvednek a hazáért és a haza. illetőleg ennek a kormányzóik öreg napjaikban sem adnak gyámolítást nékik . . . A senyvedt fának is csak a gyümölcsét rázzák, ráznak mignem földre dült . . . Méltóság teljes és joltaplált urak ajánlom figyelmetekbe a nánási öreg Tiborecz, az öreg Bocskay huszár levelét. A szenvedő, az erejéből kiált magyar köznépjajszavával kiált hozzátok ő; és ti nem értitek meg őt, a szenvedő magyar testvérek százezreit és ti tanult fejú. jeles nevü, gazdag vagyonu emberek mégis hivalkodtok, hogy ti vagytok a magyarság vezérei . . . Czudarok vagytok ti, kapzsis vagytok ti. Önzészeteknek nincs határa. Nálatok a szavazónál kezdődik a magyar ember.

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

A kereskedelmi csarnok a vigéczek ellen.

Már kezd közhitté és köztapasztalattá válni, hogy a vigécz törvényt csak azért hozták, hogy ismét legyen egy olyan újabb törvény, melyet ki lehet játszani, természetesen az adófizető üzletemberek fizetvén meg a vigéczjárásnak és a törvénykijátszás-

nak az árát, a gyakorta becsapott közönséggel együtt. — Érdekes tehát, hogy a debreczeni kereskedelmi csarnok választmánya mozgalmat indit a törvénykijátszók ellen, az itt közölt határozatot hozva:

A debreczeni Kereskedelmi Csarnok választmánya mai napon tartott ülésében következő határozatot hozta:

Dr. Löfkovits Márton titkár indítványára a választmány kimondja annak szükségességét, hogy a nagyközönség tartózkodjék a megrendelések gyűjtéséről szóló törvény kijátszását elősegítő „meghívó levelek“ aláírásától.

Kimondja hogy az aláírások megakadályozása céljából társadalmi mozgalom megindítását tartja szükségesnek, ezt a mozgalmat haladéktalanul kezdeményezi.

felhívja a választmány csatlakozás és közös akcióra a debreczeni kereskedő társulatot és a debreczeni partestületet.

s végül kimondja, hogy e mozgalom feladatát akkor látja teljesítettnek ha az összes Debreczenben levő egyesületek hozzájárulásával és közre működésével iverk fognak köröztetni a melyen az aláírók kötelezettséget vállalnak egyelőre 1 év tartamára, hogy utazót városunkba hívó levelet kártyát, ilyet nyiltan vagy leplezetten célzó iratot alá nem írnak.

A választmány a határozat végrehajtásával Mayer Emil elnököt és dr. Löfkovits Márton titkárt bizta meg.

Debreczen 1901. november 17.

Papp Zoltán Wlasics miniszternél.

Dr. Papp Zoltán, a koszorus költő, a tiszta löki választókerület Kossuth-párti képviselője, küldöttséget vezetett Wlasics kultusz miniszterhez. Papp Zoltán a tiszta polgári zsidó hitközség küldöttségét vezette a miniszterhez, a küldöttség nevében kérvén, hogy a hitközség tanítóit állami segélyben részesítsék. — A miniszter biztató feleletet adott.

Hirek az anyakönyvi hivatalból.

Az új bor kiforrott és napról-napra szaporodnak a lakodalmas párok. A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán 21 pár kötött házasságot és pedig: Gyurcsány Ferencz Hatházy Ilona, Gajdosik Dezső Sövägő Mária, Gaál Ferencz—Juhász Jolán, Mönus István—Kapusi Sára, Békési Sándor—Nagy Mária, Szücs Andras—Burai Zsuzsanna, Czibere Sándor—Tóth Julianna, Nemes Lajos—Takács Mária, Lieberman Mór Fülöp Szeréna, Orosz Sándor—Katona Julianna, Gem György—Jobbágy Julianna, Szabó István—Kovács Julianna, Varga Lajos—Márton Zsuzsannak, Szombati Mihály—Kiss Erzsébet, Kerek Lajos—Murvai Sára, Prém Ferencz—V o s z t r a i Mária, Burai Lajos—Gyenge Mária, Papp János Bilkay Anna, Gottlieb Bénéiamin—Blum Háni, Györi Sándor—Sesták Julianna, Aranykövi Ferencz—Márton Róza. Összesen 21 pár. Ugyanazon idő alatt a következő haláleseteket jelentették be: özv. Menceze Vilmosné, sz. Thap Anna 89 éves háztartásbeli, Varga Ferencz 2 hónapos csecsemő, Szabó Mária 21 éves háztartásbeli, Gyenge Róza 18 éves dohanygyári munkásnő Horváth Lajos 42

éves napszám, Cservák István 24 é. napszám, Major István 4 napos csecsemő, Magyar Amáli 6 éves gyermek, Erdélyi Pál 2 éves gyermek, Jenci Sándorné szül. Kiraly Julianna 45 éves háztartásbeli, Májér Irén 3 hónapos csecsemő, Veszprémi Károly 75 éves mugánzó, Fischer Vilmos 89 éves magánzó, Sós János 10 napos csecsemő, Szentpéteri János 28 éves gazdatiszt, Berki Lajos 6 éves gyermek, Bama Julianna 4 hónapos csecsemő, Tokaji Ferencz 5 éves gyermek, özv. Kronovitz Lipótné szül. Grünwald Teréz 65 éves magánzó, Valuska Pál 21 éves Vilmos huszár, Kardos János 1 hónapos csecsemő, Kardos István 1 hónapos csecsemő, Dári Istvánné szül. Kiss Eszter 35 é. háztartásbeli, Pócsi Istvánné szül. Nagy Erzsébet 52 éves háztartásbeli, Kerékgyártó János 82 éves 48-49 ny. honvéd. Nagy Rajna Mária 12 éves háztartásbeli, Ujvárosi József 78 éves szegényházi apolt, Grósz Elemér 11 napos csecsemő, Dien István 20 napos csecsemő, Kecskés Sándor 11 napos csecsemő, Schwáb (utónevét nem kapott) 1/4 óras csecsemő, Kecskés László 9 hónapos csecsemő, Nádas Julianna 11. éves gyermek, és 4 malva születés. Összesen 42. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 50 születési esetet (30 fiú 20 leány.) jelentettek be, egy a születési esetek 8-al multak felül a halálozási eseteket.

Csokonai születésnapja.

Csokonai születésnapjának emlékeztét ünnepezték szombaton és Vasárnap Debreczenben. Szombaton d. u. a Csokonai kör elölkelő közönség jelenlétében, rendezett ünnepélyt a váro-háza nagy termében. Géressy Kálmán érdekes és értekes elnöki megnyitóját után Odry Árpád Csokonai két köteményét szavalta el. Kardos Albert Csokonai tragikumáról tartott s nagy tetszéssel találkozott felgvasása után Komlóssy Arthur bemutatja Csokonai Lillájának arcképet s elmond a Lillaszépségét, Csokonai Lillájához írt költeményeivel fűszerezve. Az emlékünnepelet a Petőfi dalkör éneke zárta be. A főiskolai ifjuság vasárnap délután rendezett ünnepélyt Csokonai Mihály tiszteletére. Fai Flóra a debreczeni színház művésznője két költeményt is szavalt a megújuló tetszés mellett. — A műsorból kiemelkedett Ferenczy Gyula tanár megnyitóját. Ferenczy tanár ösmert ekesszólásával dicsőítette Csokonait és üdvözölte a lelkes közönséget. Majd Balkányi Kálmán Csokonai emlékeztetéről olvasott fel. — Mulattató volt a Szarka Lajos humoreszkje is a esőkről. Szép volt a hegedűkvartett, melyben Pasztor és Stern Gyula, Maksa Lajos, Lelkes László ja szottak. A közönség tapsaira több népdalt játszottak el. Mint igen ügyes, tehetséges szavaló mutatkozott be Baja Mihály, ki egy ünnepi ódat szavalt Gyökösy Endretől. Az előadás előtt és utána a kántus énekelt Mácsai S. vezetése mellett. Az ünnepélyen jelen volt Kiss Áron, az ősz püspök is. Végül Milotai István tartott Csokonai szobránál gyönyörűen előadott szép beszédet, amely után a közönség lelkes hangulatban szétoszlott. Az iparos ifjuság önképző egyesülete is vasárnap délután tartotta meg a Csokonai-emlék, ünnepélyt, a mely szépen sikerült volt. Diesérjük az iparos ifjakat e megemlékezésükért. Midőn a nagy magyar költő és uttő emlékének, örök érdemeinek hódoltak, művelt, hazafias szellemről tettek bizonyosságot.

Hymen.

Várady Béla nagyváradi m. kir. posta és táviró tiszt f. hó 12 én tartotta eljegyzését B. Ujvárosban, Vertheiner Matild kisaszonnyal, Vertheiner Mór uradalmitiszt hájos és művelt leányával.

Egy szipoly lap működése.

Mult héten már felhivtuk a közönség figyelmét a fővárosban megjelenő ugynevezett „Társadalmi Lapok” czimű szipoly lapra, mely Dragota Miklós debreczeni földbirtokosról írott dicsőhymuszokat és ennek mellőlánylását kérte a mellékelt 20 koronás „előfizetési nyugta” beváltását. Ez a lap tovább folytatja a szipolyozást, úgy látszik, Debreczenből sűrűn keresi az áldozatokat, kikről azt hiszi, hogy felülnek a pumpoló szerkezettségnek. Legújabb, tegnap érkezett számában Bányai József debreczeni paszomány gyárosról ír hasábkra terjedő dicsőáriádát, egyben mellékeli 20 koronáról szóló „előfizetési nyugtát. Ismételtén felhívjuk a közönséget, ne üljön fel ennek az olombetű golyó revolvereszkének.

Miniszteri elismerés egy helybeli orvosnak.

Burger Péter dr. helybeli jeles orvos „A szem egészségtana” cz. művét, melyről a szakértő bírálók a legmelegebb elismerés, dicséret hangján emlékeztek meg, megküldötte a vilas és közoktatásügyi miniszternek; mert az elősmert mű egyik része épen az iskolák egészségtanára vonatkozik. Burger Péter dr. könyve felsőbb helyen is elősmerést talált, mit bizonyít a miniszternek Burger Péter dr. hoz intézett alábbi levele:

Igen tisztelt uram!

Fogadja őszinte és hálás köszönetemet szíves figyelméért, hogy „A szemegészségtana” czimű becses és értékes művét nekem megküldötte.

Budapest, 1901. nov. 12.

Kiváló tisztelettel,
Wlassics.

Felmentett gyáros.

Egyik előző számunkban megirtuk, hogy a rendőség az ipartestület feljelentésére megidézte Vámoser Gyula bécsi gyarost, ki Debreczenben megrendeléseket gyűjtött. Popper Mór dr. ügyvédnél vett felében megrendeléseket. A tárgyalás során beigazolást nyert, hogy az összes debreczeni urinók, kiknél megrendeléseket vett fel, sajátkezüleg írott levélben hívták meg Vámosert, s Popper Mór dr. — ügyvédhez is — ki maga mit sem tudott Vámoscher ott létéről — szintén az ügyvéd neje hívta, így tehát Popper Mór dr.-nak semmi része sincs a Vámoser által felvett rendelésekben Fittler Jenő rendőrfogalmazó, — miután beigazolást nyert, hogy Vámoser nem járt el a törvényellenében, az ellene emelt vád és következményei alól teljesen felmentette a gyarost. Midőn kötelességünkhöz hiven közreadjuk ezt az értesítést, ajánljuk a debreczeni közönség figyelmébe a debreczeni csarnok választmányának lapunk más helyén említett mozgalmára. Egyidejűleg hivatkoánk az ugynevezett „honfiai” érzelmeire és a választmányának lapunk más helyén említett mozgalmát. Egyidejűleg hivatkoánk az ugynevezett „honfiai” és „honleányi” érzelmeire és kötelezettségekre is. A kincses magyar Debreczenben talán még erre is hivatkozhatunk, a midőn a magyar iparpártolástól vagy az osztrák portékák kiszorításáról van szó?

A díjnokok küldöttsége a miniszterelnöknél.

Öreg díjnok barátunktól, lapunk oiva sójától vettük ezen hírt: Most tisztelgett a miniszterelnöknél az országos díjnok megalom küldöttsége, Darvay Rezső vezetése alatt, hogy átnyujtsák neki a díjnokok fölterjesztését. A küldöttség vezetője feltárta,

a díjnokok helyzetét, és a miniszterelnök pártfogását kérte. Tőle várják a díjnokok bajaik orvoslását és különösen a napi díjaik felemelését kérték. — Széll Kálmán miniszterelnök barátságosan fogadta a küldöttséget, kijelentette, hogy az ügyet tanulmányozni fogja és minden lehetőet megtesz a díjnokok érdekében.

A „Gönczy Egyesület” pályázata.

A hajduvármegyei tankerületi tanítók „Gönczy-egyesülete” f. évi október 7-én tartott választmányi gyűlésen (16 jkv. sz) kizárólag az egyesület tagjai számára, a következő pályatételt tűzte ki: „Gönczy Pál Zelemér pusztai működésének s az általa ott alapított és vezetett iskola szervezetének leírása után, állapittassanak meg azok az elvek, melyeket a magyar alföldi tanyai iskolái, továbbá a földmives iskolák felállításánál és szervezetében megvalósítani úgy nemzetgazdasági mint társadalmi és közművelődési tekintetből helyes és czél szerű volna.” A legjobb munka tiszteletdíja: 100 korona. Beadási határidő 1902 szept. 1. — A pályaművek idegen kézzel írva, befűzve, lapszámozva, jelíges levéllel ellátva az egyesületi titkárhoz (Debreczen, Paacsirta-u. 49. küldendők. Debreczen 1901 November 14. Az elnökség.

Panasz a bűnügyi osztály főnöke ellen.

Nem szoktunk szunyogból elefántot fujni, de midőn köztisztviselő ellen, hivatalos eljárása közbe ejtett állítólagos sérelmek fölül panaszkodnak, nem hallgatható el. Minden megjegyzés nélkül adjuk az esetet. Stern Jakab debreczeni, Miklós utca, lakos, polgártársunk megjelent szerkesztőségünkben és hosszadalmasan panaszoitai hogy az elmúlt szombaton bizonyos eseményekben a bűnügyi osztályhoz idéztetvén, miután hosszas herceze után — állítása szerint az egyik közrendőr is gorombán sértette meg, — ekkor panaszt tenni egyenest Végh Gyula rendőr h. főkapitányhoz ment be. Mint mondja: csöbörből vödörbe esett. A helyettes főkapitány durván szidalmazta, sőt felekezeti érzelmeiben is kinos szókkal érintette a panaszttevő polgártársunkat. E panasz mivelta fölül tudakozódtunk Végh Gyula h. főkapitánynál is, kijelentette, hogy nem szidalmazta Stern Jakabot és oly kinos jelenet nem volt köztük, mint a minővel a panaszos polgártárs előhozakodik. — Valótlan a vádaskodás. Értesülésünk szerint Stern Jakab a belügyminiszternél emel panaszt: szóval szaporodnak az akták és a kellemetlen ügyek, a mit pedig véleményünk szerint — legjobb kerülni.

A keztü vásárló közönség

figyelmét felhívjuk arra a kedvező alkalomra, hogy Nagy András keztü s Kistemplom bazár már november 1-étől kezdve keztüit gyárilag készített s így a keztük a legfinomabb minőségben bámulatos olcsó áron szerezhetők be. Így a három gombos női keztü 1 frt 15 kr. A két gombos női keztü 1 frt. 10 kr. Egy férfi keztü 1 frt. 10 kr. Kecsebőr tűzött férfi keztü 1 frt. 30 kr. Továbbá mindenféle téli bélelt keztük a legolcsóbb áron szerezhetők be.

Egymásután kétszer

(és pedig augusztus 2-án 90,000 korona és aug 25-én 100,000 koronát nyertek a főnyereményt azok, a kik a Budapesti Takarékpénztár és orsz. z.-k. részvénytársaságnál a Ferencziek-terén, a Királybazarban vásároltak osztálysorsjegyet. A kereslet sorsjegyek iránt ezen intézetnél ismét rendkívül élénk, miután az új huzás már november 21-én kezdődik. A sorsjegyeket és nyereményjegyzéket bérmentve és költségfelszámítás nélkül

kül küldik, valamint a legkisebb megrendelést is pontosan intézik el, miért is ezen intézetet a legjobban ajánlhatjuk. Egész sorsjegy ára 6 frt, félsorsjegy 3 frt. negyed sorsjegy 1 frt 50 kr. nyolczad sorsjegy 75 kr.

Távirat.**A képviselőház ülése.**

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, nov. 18

A képviselőház mai ülésén folytatták a felirati javaslat tárgyalását. Első felszólaló Beöthy Ákos volt, kiegészítő javaslatot sem fogadja el. Beszédében vázolja az 1875. óta divó politikai rendszert.

Széll már akkor is miniszter volt s a rendszer máig mit seni változott. Azt állítja, hogy az egyházpolitikai reformok összefüggésben vannak a kvóta felemeléssel, mert a költségeket módfelett szaporította.

Az eddigi minisztereket az osztrák érdekek ápolása buktatta meg. Beszédét így fejezte be:

Multadban nincs öröm,
Jövödben nincs remény.

Debreczeni kontár dolgok.

(Beérkezett válaszok a Mészárosok és Hentesek lapjából közreadott cikkre.)

Örvendünk, hogy a Mészárosok és Hentesek lapjából közreadott vadoló cikk nem hangzik el válasz nélkül. Mi magunk voltunk és vagyunk azok, a kik, amennyiben a kérdéses cikk vádjainak megfelelő hivatalos mulasztások történtek, követeltük és követeljük azoknak szigorú orvoslását; de mi magunk voltunk és vagyunk azok, akik az érdekelteket, vagy azokat akiknek a vadoló cikkhez szavuk lehet, felhivtuk és felhívjuk, hogy az országosan elterjedt szaklapban emelt súlyos, mondhatni botrányos vádak, amennyiben alaptalanok, hogy helyreigazítsák. Örvendünk, hogy éppen a hivatalos részről érkezett be lapunkhoz a két nyilatkozat, melyek az azokban felhozott eseteknél élet veszik a szaklap támadó cikkének és a valóságnak megfelelőleg igazítják helyre azt. Az egyik nyilatkozatot az általunk is nagyra becsült dr. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány küldte, aki és ugyszinte tisztviselő társait — mint leveléből tisztán kitűnik — vad nem érhet. Azonban felhívjuk a figyelmét arra a körülményre, a mi úgy látszik a figyelmét elkerülte, hogy a cikk nem tőlünk származik, sőt éppen a közlés által akartuk a figyelmet felhívni arra, a mi sikerült is és így nem a mi lapunk az, melyet a „rosszakaratu cikkekcskevel” felrevezettek. Mi nem utazunk eféle dicsőségben. Ezen megjegyzésünk után pedig a legnagyobb készséggel adjuk közre a két helyreigazító közleményt, dr. Tóth rendőrkapitány és Steiner Jakab állatorvos nyilatkozatait, mert hisz a szaklap cikkének közre adásakor épp mi hívtunk fel mindenkit, akiknek e vádakhöz tárgyalagos szavok lehet.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapjának f. évi november hó 16-iki számában „Hogyan kezeli Debreczen város az állategészségügyet.” czimű cikkekcskére vonat-

közölg a következőket tartom szükségesnek közölni: Nem igaz az, hogy Cz. nevű sertésszállító a mező r. kapitányságnál a sertéseinek szállítása engedélyére vonatkozólag tisztviselővel beszélt, sem velem vagy fogalmazómmal, sőt még az iktatóval sem váltott egy árva szót sem, hanem csak bekukkantott a napidijashoz s attól kérdezősködött a ki mivel semmiféle intézkedési joga nincs természetesen és helyesen felvilágosítást nem adhat mert neki ez nem is szabad.

Cz. nevű sertésszállító ösmerhetné a hivatal tisztviselőit, kik bizonyára elintézik ugy a dolgát, hogy panaszkodnia nem lett volna oka, de ha a lábhoz megy a fej helyett, természetesen úgy jár, mint a hogy járt, esuda, hogy nem a hivatal szolgától szerezte be az információt, ki szintén ott van a hivatali helyiségben. A hullaszállító kocsira nézve pedig megjegyzem, hogy az épen a mezőrendőr kapitány javaslatára szereztek be, s rövid idő alatt itt is lesz ő, addig meddig a régi hullaszállító kocsi használatát minden baj és fennakadás nélkül. Kár, hogy a lapokat rosszakaratu írók így felre vezetik s a kötelességtudó tisztikart indokolatlanul, alaptalanul nevétséges vádakkal illetik.

Kérem soraimat szóról-szóra becses lapjában közölni.

Debreczen, 1901. nov. 17.

Vagyok tisztelettel,

Dr. Tóth Mihály,
mezőrendőrkapitány.

A „Mészárosok és Hentesek” lapja legutóbbi számában, több czimvel foglalkozik velünk és előre kijelentem, hogy jelen esetben azért reflectálok a megjelent cikkekre, mivel azok szerzését nekem imputálják. Nem róhatom föl bűnűl a nevezett lapnak, hogy minden alkalmat fölhasznál, hogy olvasóinak kedveskedjen és arra igen haladatos iránya az, ha, a hatóságokat bírálgatja, és azoknak akár a legjobb tendenciájú tevékenységükre is az olesó — és olvasói előtt kedves — dorgáló tanító szerepére vállalkozik, de informatio beszerzésénél, több figyelmet kéne tanusítania. — Nem akarom és nem is vagyok illetékes, hogy védője legyek, akár a mezőrendőrség akár a tanács ellen, felhozott panaszoknak, de nem tartom a „Mészárosok és Hentesek” lapját sem illetékesnek, egy municzipium állategészségügyi kezelését megítélni, mivel esakis egy befentes közeg teheti. Minden befolyástól távol állok, mindön azt állítom, hogy a debreczeni mezőrendőrségnél, az állategészségügynek bürokratikus eljárásait itélve, páratlan pontossággal és lelkiismeretességgel találkozunk. Más lapra tartozik, a hivatalon kívül történő állategészségügyi kezelés, a melyet a törvényhatóság érdeke, a miniszter urnak böles, de nálunk majdnem keresztül vihetlen rendeletei, oly irányba jutattnak, hogy bizony a kegyelmes ur tanácsosával együtt itt sok és hasznos dolgot elsajátíthatna b löle és nem esinálnák meg, azok a miniszteriumbeli nagy és pihent eszek a külföld mintájára a törvény és rendeleteket, hanem a mi sajátos viszonyaink lennének kutforrásai, a rendeletek és törvények statuálásánál.

Ha már a nevezett lap a hatóságok állategészségügyi kezelését kívánja bírálni, akkor ne üsse a cselédet a gazda büneiért, hanem kezdje a porolást a gazdán, vagyis a földmívelési miniszterium állategészségügyi osztályán. Ilyen kicsiségen kezd, mit szól ahhoz, hogy egy felvidéki birtokos, ki 200 klm. távolságról jött Budapestre, hogy az idézett osztálynál állatszállítási kérvényét sürgesse és arra a szomorú valóra ébredt, hogy faradozása oly messzi utról

hiába való volt, — mivel az illető referens nem akarta fogadni. Ez csak más bírálattal alá esik és háládatosabb megdorgálni, mivel ilyennek az ismétlése, egyeseknek igen káros tapasztalat.

Mit szól ahhoz, hogy ezen osztálynál a sürgető kérvények, ha hivatkozott is a kérvényező a sürgetőtt ügy számára, nem kerül oda, a hova czimezve van, hanem kap e y ujszámot, — párhuzamban halad a vele összetartozó ügyel. — külön elintézését kap és külön irattározásban részesül. Ne neked közigazgatás egyszerűsítése. E sorok írójának, egy igen fontos, életbevágó ügyben volt dolga ezen osztály vezetőjénél és midőn ügyem, gyors elintézését kérve, az igaz fájdalom hangján megszólaltam rideg sarcasmussal a méltóságos ur elutasított és türelemre intett, hogy van itt még más fontosabb állami ügy elintéznivaló. — Csudálatosképpen igen ritkán van alkalom ezen fontos állami ügyekről a közönségnek tudomást szerezni, mert azok vajmi ritkán, ezen osztályban, de alkalmasak a felek sürgetőseinek leromfolására.

Mikor az állategészségügy kezeléséről írni akar a nevezett lap, ostorozzon és keressen minden hibát odafönn a miniszterium állategészségügyi osztályában.

Lehet, hogy annak vezetője Lestyánszky Sándor min. tan. ur ő méltósága igen jó viczispán volt Hont megyében, és az ottani érdemei elismerésül méltán hívhatták meg miniszteri tanácsosnak, de az állategészségügy vezetésének szellemét az ő aerája alatt teremtett állategészségügyi és állatforgalmi intézkedéseit, nem lengi át azon gyakorlati érzék, a melynek a mi specialis viszonyainkhoz kellene simulnia és nem tarthatunk fenn számára dícséretet. Laikusok, érdekeltek glasze keztyűben foghatnak tollat és elzenghetik a lemondott, vagy kötelezett dícs-hymuszt, de egy, — a semlegesség talán álló, — beavatott szakember ezt nem teszi, hanem feltárja a kollem ten igazságokat.

A mészárosok és hentesek lapja, egy rövid hirben beszámol a Debreczenben létesítendő sortés konsum piaczról, erről majd a legközelebbi számban mondom el a véle ményemet.

Debreczen, 1901 nov. 17

Steiner Jakab
állatorvos.

IRODALOM.

(Bakák Boszniában és egyéb történetek. Irtá: **Laky Imre.** Második kiadás. Budapest, 1901. Deutsch Zsigmond és társa, (Kemény Miksa) könyvkereskedése A könyv ára 2 korona. Terjedelme 16 iv. 241 oldal.)

A mi debreczeni kedves földinknek, jóösmérésünknek, a piros parolis háziezred egykori főhadnagyanak, Laky Imrének ezen legújabb irodalmi műve is azt bizonyítja, hogy ha Laky Imre a Muzsától Mars táborába nem pártol, számbavehető, maradandó sikereket és érdemeket szerezhetett volna az irodalom művelése terén.

Bakák Boszniában . . . történetei, hogy az olvasó közönség inye szerint valók, bizonyítja az, hogy a mű ily hamar második kiadást ért és nem penészedett, nem porosodott meg az antikváriusok könyves polczán, mintahol — szép magyar földünkön — az érdemes könyvek is penészedni szoktak.

Tagadhatatlanul kedves könyvecske a Laky Imre ezen újabb könyve. Nem sulyos buzakalász ugyan, de hát — Istenkém — ki is várna egy piros parolis hadnagytól mélyebb életfilozófiát. A megszállott, a zsarnoki fegyver erőszakával porba tört és ő eredeti valóságából kiforgatott köves, sziklás Bosnyákföldnek az átváltozásai, és a barázdák, a sirok alá temetett ő csirák, az elnyomott nemzet lelke, lelkének megnyilatkozásai, életének összetépett rongyai nem érdeklik az életelelen dőlczeg hadnagyt, a kinek a látköre minduntalan beleütökzik a „defensions kaserne”, az erődített kaszárnya puha fenyőfából, törmelék mész-köböl tákolt falaiba, a honnét a jó magyar bakákkal együtt vissza, hazafelé sir a lelke, melyet aztán a czudar idegenben kénytelen mulatozásokkal, kaland kereséssel zsbasztani. Ezeknek a bosnyák földi katonás szórakozásoknak, (Eötvös Károly szerint: felejtkezéseknek) kalandozásoknak hol tréfas, hól keserűség, hol duhaj, hol busongás eseteit, képeit örökíti meg Laky Imre, — bőven találván ugy a maga, mint a kamerádok életében igénytelen, hajlongós, könnyű nádszál testü írásaihoz tárgyat.

A könyv első műve „Baka-karácsonyest a Sandsákban” szivhez hatóan írja le a sziklásföldi komisz baka életet. Az erődített kaszárnya egyik kitakarított czug-szobájában a kerges szivű magyar bakák karácsonyfát állítanak. A ragyogó, illatos zöld fenyőt valahonnét a montenegrói határhegyről hozta az őrjárat és a magyar fiuk ezen idegen számkivetésben, szivük kerge olvadozván, a szent estére szalma rózsákkal, aranyos papírral, susztercsirizzel ragasztott papiros s szalmából font almákkal, diókkal, de valóságos debreczei béléssel, mézes kalácsal pogácsával, lapos lángossal, hurkával, kolbászsal, oldalassal, kotyogós pálinkás kulacsokkal, és minden egyéb kedves hazai bakacsemegékkal díszítik fel a zöld fenyőt. Jutni fog ezekből a jökből még azon szomorú, árva bakáknak is, kiknek soha sem szokott az édes magyar földről tarisznyát hozni a posta . . . És midőn bealkonyodik, elkövetkezett a zordon földön a szép karácsonyeste, a karácsonyfás czug-szobában alkalmi baka zsoitárokat énekelget a század legénysége, dudolván:

Mint a szép hives patakra
A szarvas szonjuhozik:
Lelkem, uram, Debreczenbe
Akképen óhajtozik! . . .

Ez nem volt profanizáció, a megjegyzésnek szükségét látja a szerző, és elhihetjük neki, mert mi kedvesebb után is fohászkozhatott volna ott a gyilkosidegenben a magyar baka, mint az édes szülőföld, a testvérei után . . . Majd a csupasz képű szakaszvezető a vitézek gondolkozásmódjának megfelelő bakapredikációt tart. Minden lelkek elvannak érzékenyülve. — Kohn Berezi, a kompánia suszter, a ki bakák-nál nem tartja a kósert, maga is vágyakozva kacsintgat zöldgalyakra aggatott, fokhagymától illatos debreczeni kolbászra . . . De ime az őr

ségről riasztó kürtjel hangzik, az alárma, a riadó harsogós, vésszes kürtjele . . . A bakak egymást lökdösve, taposva rohannak az ajtó felé, a földre zuhan a nagy dulakodásban az annyi szeretettel becézgetett, diszitetett karácsonyfa is és a nehéz bakancs sarkak, talpak taposnak keresztül kolbászban, pogácsán, karácsonyfán. Pár pillanat alatt „marsadjusztirungban” állott a század a gyér világitásu udvarban. Majd felnyit a kapu. Sötét, néma tömeg kigyózdott ki az erődített kaszárnyából, a hol csak az őrseg maradt vissza. A sötét karácsonyi éjszakában nem hallatszott más, mint az őrsemek hosszan vontatott, ideglázító kiáltása:

— Halt! Wer da? Patrul vor bei!

Ez a történet egyik legősintébb lapja a Laky Imre könyvének. Híven mutatja be a sze ény magyar bakák árva sorsát a komisz idegenben, a hová az osztrák hurezolja ki őket, hogy gyűlölt, átkozott fogdmegei legyének elnyomott népeknek.

A könyv más alantabbjáró, és szerelmi történetekben is gazdag, inkább közönségsébb történetei között (18 történet) kedvesen válnak ki a plevljei kis török hadnagy eseteiről, a Nurri effendi szerelméről, török-magyar barátkozásairól írott történetek is. Laky Imre nagyon kedvesen, igazán szívből festi le a bohókás török fiúval való mély barátságát és átélt napjait. A szegény Nurri ott porlad ma már a larisszai fensikon, a hol a görög-török háboru egyik véres csatájában vitézi halállal esett el.

De találunk még több sikerült leírást a bosnyák föld néhány nevezetesebb helyéről. Erdemül tudom be Laky Imrénak a volt piros parolis „svaba” főhadnagynak azt is, hogy őszinte, becsületes magyar sága és testvérei, a magyar bakák iránti jótérvő szeretete és a büszkesége, hogy ő nemcsak a császárnak, de a királynak is tisztje, hogy ő magyar a piros parolis egyenruhában is . . . ezt a szellemet, mely keresztül lengi könyvét, érdemüül tudom. Sok atyafit ősmerek, aki a swarczgelb portepé-vel oldalán megtagadta magyar voltát és nyomorította vo t magyar testvéreinek.

A mi a Laky Imre könyvének az irányát illeti, többször ellapul, az egyéni irányamatját könyvében nélkülöznünk kell, mind a mellett folyékonyan veti paprra gondolatait. Értelmes és világos az előadása és jóval magyarosabb is, mint számos pesti dívesített ugynevezett „nagy magyar” iróinkké. Epp azért ismétlem is, hogy a magyar Muzsa vesztett, midőn Laky Imre annak idejében Mars táborába esábulat át.

Ifjabb Móríc Pál.

Legújabb megjelent és beküldött irodalmi művek

Az alábbi újabb irodalmi művek küldettek be szerkesztőségünkbe, melyeket legközelebb ősmertetni fogunk.

Bakák Boszniában és egyéb történetek. **Irta Laky Imre.** Második kiadás. Budapest 1901. Deutsch Zsigmond és társa Kemény Miksa könyvkereskedése. Ára 2 korona.

Bálint Dezső „Gizi levelei”. Tull Ödön rajzaival. Budapest 1902. Deutsch Zsigmond

és társa, Kemény Miksa könyvkereskedése. Ára 2 korona.

Egy falat kenyér története. **Levelek az ember életéről.** Maczé János pályadíjjakkal koszoruzott munkája nyomán **dolgozta Szász Domokos** néh. erd. ev. ref. püspök. Harmadik olcsó kiadás Iskolai és népkönyvtárak számára. Kolozsvár, Stein János m. kir. egyetemi könyvkereskedése. 1902. Ára 1 kor.

„Hittan” unitárius középiskolák számára. **Irta Ferencz József** unitárius püspök. Kolozsvár. Stein János m. kir. egyetemi könyvkereskedése. 1902. Ára. 1 kor. 80 fill.

„Egyházi Beszédék”. Hirnevesebb külföldi egyházi szónokok művei nyomán **Irta Jancsó Sándor** nagyenyedi ref. lelkész és theol. tanár. I. kötet, Kolozsvár. Stein János m. kir. egyetemi könyvkereskedése 1902. Ára 4 korona.

Szabó Endre „Zápor” költemények 1890 1900. Budapest Méhner Vilmos féle könyvkiadó hivatal 1901. Ára 1 kor. (Franklin Társulat Magyar Irodalmi intézet és könyvnyomda)

Pomona uti levelei Euphemiához. volt urnőjéhez. **Irta Stockton R. Frank.** **Fordította Zigány Árpád.** Frost A. B. eredeti képeivel. Budapest. Franklin Társulat Magyar Irod. Intézet és könyvnyomda. 1901. Ára 2 kor. 50 fill.

Olcsó könyvtár. **Szerkeszti Gyulai Pál:** — Buda Halála hunrege irta Arany János. — Ujabb Forgácsok. Irta Ahó János. — A finn eredeti ből fordította Popini Albert. — Shakespeare. A Szent-Iváni Éji álom. Vigjáték öt felvonásban. Fordította Arany János. — Ajas szomorujáték. Irta Sophokles. Fordította, magyarázta Csiky Gergely.

Az Olcsó Könyvtárban,

a Franklin-Társulat e gazdag sor zatos vállalatában újabban ismét a hazai- és a világ-irodalom szemenszedett gyöngyeiből jelent meg egynehány, és pedig Arany: „Buda halálának” szép és olvasható kiadása 1221 1224 szám, ára 80 f. Shakespeare: „Szent Iván éji álom”. Irta Arany János remek fordításában, melyről azt mondják, hogy a világ-irodalomban ennek a műnek a legszebb fordítása (1230 1232 szám, ára 60 f.) So hokles: „Ajas” Csiky Gergely kitünő fordításában és az ő becses jegyzeteiben (1228 1229. szám ára 40 f. Végül a finnek világszerte kedvelt novella irójának, Ahó Jánosnak „Ujabb forgácsok” czimü műve (12b5—1227. szám, ára 60 f.) Az Olcsó Könyvtárt tudvalevően Gyulai Pál szerkeszti, azzal a szigoru kritikával és gondossággal, melyet a közönség megszokott tőle. A Franklin-Társulat pedig minden új füzettel igazolja, hogy olcsósága mellett szép és olvasható kiadásban is adhatók az irodalom kiváló alkotásai.

Pomona utilevelei.

Irta Stockton R. francziából fordította Zigány Árpád. Pomona ur voltaképpen egy amerikai parvenü, ki feleségével a Rüdder Grande egy amerikai családnál cselédként szolgál s közben maguk is megtollasodnak s urrá vedlenek. A tömött pénztárcájuk aztán azt a bizarr gondolatot sugja nekik, hogy a vén Európát meg kellene nézni s Pomonáné ő nagysága utjáról megírja amerikai urnőjének európai benyomásait. Az iskolázatlan egészséges és humoros amerikai lélek aztán sajátjásgosan itéli meg európai viszonyainkat s mi a naivságán felette jól mulatunk. — Ez az érdekes könyv sok vidám perceknek lesz okozója. Mesteri illusztrációk is élénkitik a szöveget. A Franklin-Társulat adta ki, ára 2 korona 50 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben.

SZÍNHÁZ.

A hét műsora.

Kedden november hó 19-én bérlet 43-ik szám „A” — San-Toy Kinai operette 3 felvonásban.

Szerdán, november hó 20-án bérlet 44-ik szám „B” — Az államtitkár. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Bisson,

Csütörtökön, november hó 21 én bérlet 45 ik szám „C” — A kis herceg. Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Lecsyc.

Pénteken, november hó 22-én, bérlet 46 ik szám „A” — A becsület. Színmű 3 felvonásban. Irta: Sudermann.

Szombaton, november hó 22-án, bérlet 47-ik szám „B” — A modell. Operett 3 felvonásban, Zenéjét szerzte: Soupé.

Vasárnap, november hó 24-én két előadás, delutan 3 óraker félhelyárrakkal: A vizözö. Vig énekes színmű 5 felvonásban; este 7 és fél óraker bérletzűnetben, ujdonságul először: A falu becsülete. Eredeti népszínmű 3 felvonásban, Irta: Ferenczy Ödön. Zenéjét szerzte Palotai Andor.

Gutzkov négy felvonásos drámája Uriel Ascosta tegnap este került színre, még pedig átdolgozva, vagy ha úgy vesszük, újra fordítva.

Ezen nagy gondot igénylő munkára társulatunk igyekvő tagja, Odry Árpád vállalkozott, a ki feladatát dicséretre méltó módon oldotta meg. Midőn ugy, saját szájize szerint lehetővé tette ezen mű előadását, bizonyosan előtte lebegett példaképpen Sonnenthal, a bécsi burg híres, örökké ifjú színésze, ki mint Acosta interpretáló a országhirre tett szert. Nos, Odry ur művészetét ugyan még korán sem lehet összehasonlítani az említett névvel, de azért mélyebb hatást keltett játéka feltétlen dicséretet érdemel. Ujból meggyőződünk, hogy azon ambicziózus, intelligensebb színészek közé tartozik, kik szerepük mindegy egyes szavát tanulmány tárgyává teszik.

Méltó partnerje volt Fai Flóra ki mint Judith rászolgált a közönség sürű tapsaira. Sziklai, Ben Akibát tévesen mintegy végelgyengülésben szenvedő alakot mutatta be, olyan halkán beszélt, hogy még az első sorban ülők sem értették szavait. Szabados, mint Jochai személyeskedője, azon téves hitben lehetett, hogy a zsidó jargon alkalmazása csak emelheti a hatást. Nagyon csatlakozik! Ellenkezőleg; Székely, mint énekes fig elemre méltó tehetség; énekes, mint San-Toyban, ugy most is általános tetszésre talált.

A kardalokat Marthon ur, a társulat legifjabb és egyuttal egyik legsikerültebb acquisitora, a nála megszokott energiával és körültekintéssel dirigálta. — A nagy garral hirdett helybeli izraelita templom énekarának közreműködése természetesen elmaradt, mert annak a színpadon nincs is mit keresnie.

Az összejáték egyébként feltünően döcögős volt, sőt a karzat gaudiumára egy helyen majd elakad ak. Pedig kar a vasárnapi publikum türelmével visszaelni, mert hogy ez ugyancsak hálás, tegnap ujból megmutatta.

Dur.

M. á. vasutak menetrendje 1901. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	12 —	
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	8 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6 46
Csak Szatmárig	reg.	5 10
Miskolc—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolc—Kassa felé	este	6 58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 01
	m. áll. v.-tól	reg. 5 28
	vásártérről	reg. 5 51
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	d. u. 4 06
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u. 4 15
	m. áll. v.-tól	d. e. 11 20
	vásártérről	d. e. 11 29
Füzes-Abony felé m. á. v.-tól	reg.	4 42
Füzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 21
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 31

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 15
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8 30
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2 00
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
(P.-Ladányig gy.-v. átszalással).	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 36
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	0 33
Budapest felől	reg.	12 41
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 32
" " " " " "	d. u.	12 16
" " " " " "	gy.-v.	d. u. 3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
(gyorsv.)	este	8 46
Kassa—Miskolc felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 07
Kassa—Miskolc felől	este	7 53
	vásártérre	reg. 8 03
	máv.-hoz	reg. 8 17
B.-Sz.-Mihály —	vásártérre	este 6 14
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este 6 35
	vásártérre	d. u. 3 21
	máv.-hoz	d. u. 3 30
F.-Abony felől vásártérre	d. u.	5 28
" " " " " "	m. á. vhoz	d. u. 5 45
Ohat Kócs Polgár felől vásártérre	reg.	7 42
" " " " " "	m. ávhoz	reg. 8 —
Derecske N. Léta felől	reg.	7 18
" " " " " "	d. u.	3 12

Nyilttér.

Fekete selgem

szövetek, rendkívül nagy választékban, kezeség mellett, azonkívül a legújabb fehér s színes selyemszövetek mindenféle minőségben. Csakis elsőrendű gyártmányok a legolcsóbb nagybani áron, méterszáma és egy ruhához szükséges mennyiségben, magánszemélyeknek bérmentve s vámmentesen. Minta bérmentve. Sveicba kétszeres levélbélyeg. 1.

Union selyemszövőgyár

Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweiz.)

kir. udv. szállítók.

Kitünő

Magyarádi és Sümegi

Hegyi ó-asztali bor

1 liter 40 kr.

Homoki rizling bor

1 liter 36 kr.

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca.

ajánlok
kereskedőknek és háztartások részére
friss diót
bármily mennyiségben.
I-ső rendű vékonyhaju világos
II-od " kiváló jó
III-ad " közönséges
igen jutányos árban.
Hatvan u. 35 sz.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Ebesi artézi víz a legjobb legegészségesebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Főraktár: Piacz-u. 7. sz.

Artézi kut előmunkást keresek a már 100 métert házilag furt kúthoz.

Czim a kiadóhivatalba.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduság pedró” használata által. Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

A debreczeni központi tejcsarnok

1901. nov. 1 től vásártér 4 sz. tejtételepére helyeztetett át, hol állandóan minden időben legjobb minőségű tej, tejsűrű, tejfel, turó és legfinomabb thea vaj kapható.

Czirok szakált bármily mennyiségben a legmagasabb árban veszek. Czim a kiadóhivatalban.

Megvételre keresek egy kisebb számú használt, de jó karban levő tüzmentes pénzszekrényt. Csiha Elek, H.-Nánás.

Német bonne keres alkalmas mazást Tudakozódhatni Turai Farkas elhelyező irodájában Debreczen, Miklós-u. 8.

Örökösök a Tizepháromváros 31 sz. erős, szép adómentes házat 6600 frt vételárban évi 600 frt jövedelmező bérösszegével azonnal átadják. Pénzkölcsön hatos kamatos, Bővebbet Csapó utca 47 sz.

Ref. tanítónő nevelőnőnek vagy házi kisasszonynak ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban.

Gyönyörűen éneklő kanári madarak változatos hanglutmokkal olesón kaphatók Péterfia-u. 26.

Eladó. Könyv, papír és zenemű kereskedés Miskolcra a főutcán kölesönkönyvtárral — antiqvariummal 18000 kor. leltári értékű felszereléssel eladó. Bővebbet dr. Rácz ügyvéd Bpest, Váci-kör ut 48.

Magtár nagy cserép fedelű, deszkából eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Ügyvédi irodába vagy biztósító intézethez irodai munkákra ajánlkozik egy tanítónő. Megkeresések a kiadóhivatalba.

Dr. J. G. POPP-féle ANATHERIN Ovatosan válasszuk meg a szájvizet, a mit használni akarunk, mert mostanában ártalmas savakat használnak.
Az Anatherin megakadályozza a szájfogak és foghúst erősíti. 3. Ára frt 1.40—1 frt 0.50.
cs és kir. udvari fogorvos **Bócs**, 13/6. Csak akkor valódi, ha a két címkén francia arany nyomásban czégem látható.

Kapható Debreczenben **Tóth Béla** és **Mihalovits István** gyógyszerárában, **Kontsek Géza** Kossuth-u. **Szentkirályi Tivadar** Piacz u. üzletében továbbá a legtöbb gyógyszerárban és illatszerekészítésben.

Egyedül a hengeralku **Anatherin fogorv** a leghatásosabb, legolcsóbb, legártalmatlanabb és sokáig tartó.